

Obsah

Část I VŠEOBECNÝ RÁMEC ÚČETNÍCH VÝKAZŮ

1	REGULACE A HARMONIZACE	3
1.1	Klasifikace účetních systémů	4
1.2	Regulace účetnictví	9
1.2.1	Regulace účetních výkazů	10
1.2.2	Regulace běžného účetnictví	15
1.2.3	Česká republika	16
1.3	Harmonizace v rámci Evropské unie	17
1.3.1	Čtvrtá direktiva	19
1.3.2	Ostatní účetní direktivy	21
1.3.3	Otevřené problémy	22
1.3.4	Snaha o řešení problémů	23
1.4	Celosvětová harmonizace	23
1.4.1	Koncepční rámec pro přípravu a předkládání účetních výkazů	24
1.4.2	Účetní standardy	26
1.4.3	Mezinárodní účetní standardy versus direktivy EU	27
1.5	Vývoj účetnictví	29
2	IDEOVÝ ZÁKLAD ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	33
2.1	CÍLE A CHARAKTERISTIKY ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	34
2.1.1	Cíle účetních výkazů	34
2.1.2	Kvalitativní charakteristiky výkazů	34
2.2	STAVEBNÍ PRVKY ROZVAHY	40
2.2.1	Aktiva, dluhy, vlastní kapitál	41
2.2.2	Rozpoznávání prvků rozvahy	44
2.3	STAVEBNÍ PRVKY VÝSLEDOVKY	46
2.3.1	Akruální koncept	48
2.3.2	Výnosy a náklady	49
2.3.3	Rozpoznávání výnosů a nákladů	51
2.3.4	Souměření výnosů s náklady	53
2.4	Základní systémové vazby účetních výkazů	54

2.4.1	Kalendářní a fiskální rok	54
2.4.2	Rozvaha	55
2.4.3	Výsledovka	60
2.4.4	Výkaz cash flow	61
3	OCEŇOVÁNÍ AKTIV A DLUHŮ	67
3.1	Význam oceňování majetku a dluhů	67
3.2	Zásady oceňování aktiv a dluhů	70
3.2.1	Oceňovací základny dle IAS	71
3.2.2	Oceňování podle direktiv EU	73
3.2.3	Oceňování v ČR	75
3.3	Vliv oceňování na klasifikaci účetních systémů	76
3.4	Oceňování a majetková podstata podniku	78
3.4.1	Pojetí majetkové podstaty podniku	79
3.4.2	Vliv inflace na uchování majetkové podstaty	85

Část II ZÁKLADNÍ SLOŽKY AKTIV A PASIV

4	DLOUHODOBÝ MAJETEK	93
4.1	Vymezení dlouhodobého majetku	93
4.2	Porizovací výdaje	96
4.3	Charakteristika odpisů	97
4.4	Metody odpisů hmotného majetku	98
4.4.1	Lineární odpisy	99
4.4.2	Odpisy založené na výkonu	100
4.4.3	Zrychlené (degresivní) odpisy	100
4.5	Odpis přírodních zdrojů	103
4.6	Amortizace nehmotného majetku	103
4.7	Některé specifické případy odpisování	106
4.7.1	Změny v odhadovaných veličinách	106
4.7.2	Odpisy za část roku	107
4.8	Náklady na opravy a udržování dlouhodobého majetku	109
4.9	Zisky a ztráty při prodeji dlouhodobého hmotného majetku	110
4.10	Přehodnocení (přecenění) dlouhodobého majetku	111
4.11	Účetní a daňové odpisy	115
5	ZÁSOBY	119
5.1	Hrubá marže a náklady prodaného zboží	120
5.2	Průběžný a periodický systém evidence zásob	122
5.3	Pořizovací cena nakupovaného zboží	125

5.4	Základní metody oceňování zásob	126
5.4.1	Metoda individuálního ocenění	127
5.4.2	První do skladu, první ze skladu (FIFO)	129
5.4.3	Poslední do skladu, první ze skladu (LIFO)	129
5.4.4	Vážený aritmetický průměr	130
5.4.5	Zásada konzistence	131
5.4.6	Ocenění na bázi "nižší ze dvou hodnot"	131
6	INVESTICE	135
6.1	Investování a investice	135
6.2	Všeobecný přehled o investicích do cenných papírů	138
6.2.1	Cenné papíry úvěrového charakteru	138
6.2.2	Majetkové cenné papíry	140
6.3	Krátkodobé investice do cenných papírů	143
6.3.1	Krátkodobé dluhové cenné papíry	143
6.3.2	Krátkodobé majetkové cenné papíry	144
6.4	Dlouhodobé investice	147
6.4.1	Dlouhodobé dluhopisy	148
6.4.2	Dlouhodobé investice do vlastního kapitálu jiné společnosti při ne- významném a při podstatném vlivu investora	150
6.4.3	Investice do dceřných společností	155
7	VLASTNÍ KAPITÁL	157
7.1	Vymezení vlastního kapitálu	157
7.2	Základní kapitál a vlastnické formy	161
7.2.1	Podnik jednotlivce	162
7.2.2	Partnerská (osobní) společnost	162
7.2.3	Korporace	163
7.3	Akciová společnost: investovaný kapitál	167
7.3.1	Autorizované a emitované akcie; akcie v oběhu	168
7.3.2	Akcie kmenové a přednostní	169
7.3.3	Porovnání dlužních úpisů (obligací) a akcií z pozice jejich emitenta	170
7.4	Zvýšení základního kapitálu	170
7.5	Snížení základního kapitálu	173
7.6	Ředění základního kapitálu	175
7.7	Vlastní akcie	177
7.7.1	Metoda založená na ocenění vlastních akcií jmenovitou hodnotou	179
7.7.2	Metoda založená na ocenění vlastních akcií v pořizovacích nákladech	180
7.8	Dividendy	182
7.9	Kumulované výdělků	186
7.9.1	Výkaz kumulovaných výdělků	186

7.9.2	Kumulované výdělky a peníze (cash)	188
8	DLUHÝ	191
8.1	Klasifikace dluhů	194
8.1.1	Krátkodobé závazky versus krátkodobá aktiva	198
8.1.2	Nejisté (podmíněné) závazky	200
8.2	Dlouhodobé dluhy	202
8.2.1	Charakteristika dlouhodobých dluhů	203
8.2.2	Dlouhodobé dluhopisy	204
8.2.3	Leasing	213
8.3	Souhrnně o dluzích	215
8.4	Dodatek ke kap. 8	217
9	TRŽBY, PENÍZE, POHLEDÁVKY	221
9.1	Uznání výnosu	222
9.2	Ocenění tržby	224
9.2.1	Prodej za hotové a na obchodní úvěr	224
9.2.2	Obchodní slevy a vratky zboží	225
9.3	Peněžní prostředky (cash)	226
9.4	Prodej na obchodní úvěr a pohledávky	228
9.4.1	Měření neuhrazených pohledávek	229

Část III SESTAVOVÁNÍ, OVĚŘOVÁNÍ A ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ

10	FORMA A STRUKTURA VÝKAZŮ	239
10.1	Rozvaha a výsledovka	242
10.1.1	Požadavky Evropské unie	242
10.1.2	Obsah účetních výkazů podle IAS	252
10.1.3	Předpoklad trvání podniku	255
10.1.4	Akruální koncept	259
10.1.5	Věrný a poctivý obraz	267
10.2	Výkaz peněžních toků - cash flow	270
10.2.1	Charakteristika výkazu	270
10.2.2	Přístupy k sestavení výkazu	273
10.3	Účetní výkazy v České republice	277
11	KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ VÝKAZY	281
11.1	Podstata konsolidace	282
11.2	Východiska konsolidace účetních výkazů	283

11.3	Konsolidační rámec	285
11.3.1	Pozitivní vymezení	286
11.3.2	Negativní vymezení	287
11.3.3	Zpřesňování pravidel	288
11.4	Metody konsolidace	289
11.4.1	Metoda plné konsolidace	290
11.4.2	Metoda poměrné konsolidace	291
11.4.3	Metoda ekvivalenční	293
11.4.4	Příklad konsolidace	293
12	AUDIT	299
12.1	Podstata a funkce auditu	299
12.1.1	Druhy auditu	301
12.1.2	Požadavky kladené na auditora	302
12.1.3	Organizace auditorské profese	302
12.1.4	Základní principy provádění auditu	303
12.2	Proces auditu	305
12.2.1	Charakteristika	305
12.2.2	Zpráva auditora	309
13	FINANČNÍ ANALÝZA	313
13.1	Smysl a potřeba finanční analýzy	314
13.1.1	Funkce a cíle finanční analýzy	314
13.1.2	Místo finanční analýzy ve finančním řízení podniku	315
13.1.3	Další zájemci o finanční analýzu	317
13.1.4	Zdroje dat pro finanční analýzu	318
13.2	Metody finanční analýzy	320
13.2.1	Statická a dynamická analýza	320
13.2.2	Ukazatele	321
13.2.3	Metody finanční analýzy	322
13.3	Poměrové ukazatele	325
13.3.1	Klasifikace ukazatelů	326
13.3.2	Interpretace ukazatelů a tzv. doporučené hodnoty	334
13.3.3	Soustavy poměrových ukazatelů	337
13.3.4	Ukazatele kapitálového trhu	339
14	FINANČNÍ ŘÍZENÍ AKTIV A PASIV	343
14.1	Zásady řízení podnikových pasiv	346
14.1.1	Diverzifikace zdrojů	348
14.1.2	Základní kritéria pro výběr zdrojů financování	348
14.1.3	Daňové souvislosti	351

14.1.4	Finanční struktura versus tržní hodnota podniku	352
14.1.5	Vliv ekonomického prostředí	355
14.1.6	Vnitřní ekonomické charakteristiky	355
14.2	Zásady řízení aktiv	360
14.2.1	Základní funkce oběžných aktiv	364
14.2.2	Základní kritéria optimalizace podnikových aktiv	366

DODATEK 1

Specifika peněžních ústavů a neziskových organizací

Banky	371
Pojišťovny	374
Neziskové organizace	377

DODATEK 2 – Obsah účetní závěrky v ČR

Vzor rozvahy v plném rozsahu	382
Vzor výkazu zisků a ztrát v plném rozsahu	386
Obsah zveřejňovaných údajů z účetní závěrky	388
Obsah přílohy k účetním výkazům (podstatný výňatek)	389
Vzor přehledu o peněžních tocích – cash flow	396
Výroční zpráva společnosti ZVVZ (výňatek)	399

BIBLIOGRAFIE

409

REJSTRÁK

411